

2013-10-04

Kontor
Kommunstyrelsens
kontor

Handläggare
Johan Ward

Kommunstyrelsen

Yttrande - överenskommelse om samverkan mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända

KS 13/219

Sammanfattning

Sedan 2009 har det i Stockholms län funnits en överenskommelse mellan kommunerna om samverkan kring introduktionen av nyanlända. Under hösten 2009 gjorde KSL en uppföljning som visade på vissa brister. KSL har sedan hösten 2012 arbetat med en revidering av överenskommelsen. KSL:s styrelse beslutade vid sitt sammanträde 2013-06-05 att rekommendera kommunerna att anta den reviderade överenskommelsen mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända. Kommunstyrelsens kontor föreslår kommunstyrelsen att anta den av KSL föreslagna överenskommelsen.

Beslutsunderlag:

- 1 Tjänsteskrivelse daterad 2013-10-04
- 2 Förslag till överenskommelse om samverkan mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända

Ärendet

Sedan 2009 har det i Stockholms län funnits en överenskommelse mellan kommunerna om samverkan kring introduktionen av nyanlända. Under hösten 2009 gjorde KSL en uppföljning som visade på vissa brister. KSL har sedan hösten 2012 arbetat med en revidering av överenskommelsen. KSL:s styrelse beslutade vid sitt sammanträde 2013-06-05 att rekommendera kommunerna att anta den reviderade överenskommelsen mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända. Kommunstyrelsens kontor föreslår kommunstyrelsen att anta den av KSL föreslagna överenskommelsen.

Överenskommelsen innehåller flera delar som exempelvis

- Gemensamma utgångspunkter
- Målgrupper
- Insatsområden
- Organisation av arbetet

Till överenskommelsen finns även en handlingsplan. Handlingsplanen innehåller flera delar som exempelvis

- Bevaka och följa in- och utflödet av nyanlända
- Följa upp resultat och konsekvenser av etableringsreformen i länets kommuner
- Följa arbetet med lokala avtal om flyktingmottagandet och mottagande av ensamkommande barn; samordna regional avsiktsförklaring
- Bevaka, följa och eventuellt föreslå insatser kring bostadsförsörjningen
- Kunskapsspridning och implementering

Södertälje kommun ser positivt på den arbetsprocess som KSL har drivit och som nu har resulterat i ett förslag till en regional överenskommelse i länet gällande nyanlända.

Överenskommelsen innehåller utan tvekan samverkansområden som är av central vikt för att etableringsprocessen ska bli så framgångsrik som möjligt för den nyanlända. Samtidigt vill Södertälje kommun understryka vikten av att fler kommuner i Stockholms län behöver ta emot nyanlända för att överenskommelsens målsättning om en förbättrad integration ska kunna uppnås. En jämnare spridning av nyanlända i länet är en grundförutsättning för att exempelvis minska den arbetslöshet och trångboddhet som många nyanlända hamnar i.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar KSL:s överenskommelse om samverkan mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända

Martin Andrae
Stadsdirektör

Christina Stattin

Överenskommelse om samverkan mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända

Utgångspunkter

Kommunerna i Stockholms län vill samverka med målet att länet ska bli ett föredöme när det gäller integration av nyanlända. Vår gemensamma utgångspunkt är att alla medborgares resurser är till nytta för länets tillväxt, och att det är en gemensam angelägenhet att skapa optimala villkor för allas möjligheter till självförsörjning. Detta ger alla nyanlända bäst förutsättningar att bygga en framtid i Sverige.

Nyanlända barn, kvinnor och män ska erbjudas ett effektivt stöd så att integrationen i det svenska samhället underlättas. Barnperspektivet ska alltid beaktas.

För att bli ett föredöme när det gäller integrationen av nyanlända behövs utökat samarbete på lokal, delregional och regional nivå. Gemensamma insatser och resurser behövs när det gäller samordning, organisering, utveckling och ömsesidigt lärande.

Denna överenskommelse är också grunden för det regionala samarbetet med statliga myndigheter, med organisationer samt med övriga externa aktörer. Den ska ligga till grund för eventuellt kommande regionala avtal och för det påverkansarbete som kan ske gentemot externa aktörer. Överenskommelsens parter ska gemensamt verka för att berörda externa aktörer tillsammans med kommunerna arbetar för att skapa en sammanhållen integration för individen.

Arbetet i enlighet med denna överenskommelse samordnas med arbetet kring gemensam vuxenutbildningsregion.

§ 1 Målgrupp

Målgrupp för samverkan är nyanlända till Stockholms län. Med begreppet nyanlända avses personer som kommit för att bosätta sig i Sverige, det vill säga nyanlända barn, kvinnor och män inklusive ensamkommande barn. I målgruppen inkluderas inte gäststudenter och forskare eller andra arbetskraftsinvandrade personer.

§ 2 Överenskommelsens syfte

Denna överenskommelse syftar till att Stockholms läns kommuner genom samarbete ska underlätta och förbättra integrationen av nyanlända till länet.

§ 3 Överenskommelsens mål

Målet med överenskommelsen är att genom ett enhetligt agerande och gemensamt ansvarstagande från kommunerna i länet samt ett gemensamt förhållningssätt gentemot externa aktörer möjliggöra en väl fungerande integration där individens självförsörjning är målet.

§ 4 Överenskommelsens art och omfattning

Denna överenskommelse avser att verka styrande på kommunernas arbete kring målgruppen för att uppnå integration och självförsörjning för denna. Parterna är överens om att verka i en anda som ökar förutsättningarna för att nyanländas resurser tas tillvara. Kommunerna åtar sig att aktivt bidra i arbetet. Det är särskilt angeläget att beakta behoven hos nyanlända i kommuner med stor inflyttning av nyanlända.

§ 5 Överenskommelsens insatsområde

Denna överenskommelse innebär att kommunerna ska samarbeta så att det leder till ett gemensamt regionalt ansvarstagande. Överenskommelse medför vidare att kommunerna aktivt ska arbeta för en ökad samordning och utveckling av integrationen samt för att skapa goda förutsättningar för de nyanländas nya tillvaro.

Samarbetet kan ske inom följande områden. För vissa av ansvarsområdena har kommunen ett delat ansvar med andra aktörer:

- 1. Utbildningsinsatser för vuxna**
Exempel: Samhällsorientering. Gemensam vuxenutbildningsregion. Studievägledning och validering.
- 2. Arbetslivsinriktade insatser för vuxna**
Exempel: Kommunen som arbetsgivare; praktikplatser, arbetstillfällen och personalpolitiskt mångfaldsarbete, insatser som underlättar kontakter med arbetslivet.
- 3. Övriga insatser i integrationsarbetet**
Exempel: Socialt stöd, insatser för särskilda funktioner såsom gode män, särskilt förordnad vårdnadshavare och för särskilda målgrupper.
- 4. Insatser för barn och unga**
Exempel: Förskola, grundskola, fritidsaktiviteter, ej särbehandling gentemot andra elever, familjeåterförening. Unga vuxna som varken arbetar eller studerar. Gemensam gymnasierregion.
- 5. Insatser för språkutveckling**
Exempel: Modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmål i skolämnen, undervisning i svenska och språkstöd i andra former.
- 6. Bosättning**
Exempel: Fler bostäder, minskad segregation, boendekedjan.
- 7. Ersättningsfrågor**
Exempel: Statliga ersättningar; schabloner, återsökning.
- 8. Hälsofrågor**
Exempel: Allmän hälsovård, hälsokommunikatörerna, elevhälsa, följa och uppmärksamma hälsofrågor.
- 9. Regionalt, delregionalt och annat kommungemensamt arbete**
Exempel: Projekt och andra insatser bevakas, stöd och implementering där behov hos kommunerna finns.
- 10. Samarbete och avtal med statliga och regionala aktörer**
Exempel: Arbetsförmedlingens regionala samråd, Migrationsverket kring ersättningar m.m., Skolverket, Socialstyrelsen, Länsstyrelsen kring platsavtal, Stockholms läns landsting m.fl.

11. Kunskaps- och erfarenhetsutbyte, spridning, regional statistik.

Exempel: Seminarier och konferenser, goda exempel, regionala och nationella nätverk, framtagande av statistik. Möjlig regional kunskapsplattform.

§ 6 Organisation av arbetet

Varje part utser en representant på förvaltningschefsnivå som sammankallas vid behov. Förvaltningscheferna ger mandat till styrgruppen.

Arbetet i enlighet med överenskommelsen leds av en styrgrupp sammansatt av förvaltningschefer från 7-9 kommuner. Förutom att leda samarbetet har styrgruppen i uppdrag att ta initiativ för att lösa problem som uppstår, att diskutera för samverkan relevanta frågor och besluta om insatser med anledning av detta. Insatser inom området som påbörjas av kommun eller kommunsamarbete bevakas av styrgruppen. När beslut om insats fattats kan arbetsgrupp tillsättas. Styrgruppen beslutar om årliga handlingsplaner för arbetet.

Ärenden till styrgruppen bereds i en eller flera beredningsgrupper bestående av sakkunniga representanter från Stockholm, från Norrort och från Södertörn. Gruppen/ernas funktion är därutöver att bevaka och sprida resultat från länsamarbetet och från kommunerna till länsamarbetet.

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) leder och samordnar arbetet.

§ 7 Särskilda avtal

I samverkan mellan kommunerna kan specifika avtal föreslås utifrån överenskommelsen för delar i integrationen. Dessa avtal kan vara kommunövergripande, delregionala och regionala.

§ 8 Uppföljningsansvar

Kontinuerlig uppföljning av arbetet och överenskommelsen sker genom löpande rapportering till KSLs beredningar och styrelse. Resultat som tas fram hanteras politiskt i KSLs beredningar och styrelse samt bereds på sedvanligt sätt med kommunerna.

Styrgruppen följer arbetet kontinuerligt och ansvarar för att årliga uppföljningar genomförs.

§ 9 Giltighetstid

Överenskommelsen gäller från beslut i respektive kommun och tills vidare. Om part säger upp överenskommelsen upphör denna att gälla nio (9) månader efter att uppsägningen kommit övriga parter tillhanda.

§ 10 Överenskommelsens parter

Parter i denna överenskommelse är de kommuner i länet som beslutat anta denna. Den utgör inget hinder mot att kommun sluter avtal med andra kommuner inom eller utom länet eller myndigheter i sådana frågor som regleras i detta avtal.

§ 11 Undertecknande

Beslut om antagande av överenskommelsen likställs med undertecknande av denna.

Styrgruppens handlingsplan 2013-2014

Överenskommelsen om samverkan mellan kommunerna i Stockholms län gällande nyanlända

Handlingsplanen utgår från Överenskommelse om samverkan mellan kommunerna i Stockholms län gällande nyanlända och beskriver i prioritetsordning inom respektive område de insatser som Styrgruppen arbetar med. Insatserna följs upp regelbundet av styrgruppen vid styrgruppsmötena.

Allmänt

1) Bevaka och följa in- och utflödet av nyanlända.

Hur: Genom MIVs statistik som hanteras och till viss del analyseras av NYIN.

Förväntat resultat: Förbereda kommunen på förändringar i flyktingströmmen.

2) Följa upp resultat och konsekvenser av etableringsreformen i länets kommuner.

Hur: Resultat efter de 24 månaderna; hur många helt självförsörjande, hur många kvar hos Af, o.s.v. Styrgruppen och KSL genom kontakter med SKL och arbetet i länet, Södertörn (NYIN) m.fl.

Förväntat resultat: Att ta fram kommunernas bild av etableringsreformens resultat och konsekvenser.

3) Bevaka och föreslå förändringar vad gäller statsbidragen till kommunerna; återsökningarna och schablonerna.

Hur: Vad gäller återsökningarna pågår ett arbete inom Norrort och Södertörn som bevakas för ev. länsgemensamt handlande.

Vad gäller schablonerna och dessas fördelning är det en fråga för hela landet, KSL kontaktar SKL och MIV i första hand. Arbetsgrupp med kommunrepresentanter bildas. Eventuellt samla expertkunnskap i länet.

Förväntat resultat: Att kommunerna erhåller korrekta, rättvisa och tillräckliga ersättningar från staten.

4) Belysa och föreslå förändringar i ansvarsfördelningen kring familjeåterförening till ensamkommande barn.

Hur: I samråd med Länsstyrelsen, MIV och Af ta fram en modell som klargör ansvarsfördelningen ur alla aspekter. Arbetet inleds med att förslag tas fram i arbetsgrupp med kommunrepresentanter (NYIN) utifrån Norrorts kartläggning.

Förväntat resultat: Att ansvarsfördelningen mellan kommun och stat och mellan kommun och kommun blir tydlig och att kommunen får full ersättning för de merkostnader som uppstår.

2013-04-15

- 5) **Delta i Arbetsförmedlingens Regionala samråd kring etableringsuppdragets delar med mål att förenkla och effektivisera etableringsprocessen genom samverkan mellan myndigheterna.**
1a) Direktiv Utbildnings- och insatskedjan mellan kommun och Af. KSL ordförande samt 4 kommuner; Botkyrka, Nacka, Stockholm och Sundbyberg
1b) Hälsodirektivet. SLL ordförande samt 3 kommuner; Haninge, Sollentuna och Stockholm
1c) Bevaka, följa och föreslå insatser för unga vuxna.
Hur: I det regionala samrådet, möten två gånger/halvår, deltar Stockholm, Sundbyberg och Södertälje samt Södertörns strateg och Norrorts koordinator och KSL. KSL deltar i beredningsgruppen tillsammans med Af och Lst
Förväntat resultat: Att samarbetet mellan myndigheterna kring nyanlända ska fungera på ett effektivt och smidigt sätt för individerna.
- 6) **Följa arbetet med lokala avtal om flyktingmottagandet och mottagande av ensamkommande barn; samordna regionalt, ev. regional avsiktsförklaring.**
Hur: Samordning mellan kommunerna och Länsstyrelsen. Uppdrag till KSL. Pågående regional diskussion i KSLs församlingar. Regional strategi tas fram som kan inkludera avsiktsförklaring eller liknande.
Förväntat resultat: Att mottagande sprids över länet och att stöd ges till de kommuner som har särskilda uppgifter i mottagandet samt att staten fullgör sin del av åtagandet.
- 7) **Ha en överblick över, följa och stödja de regionala och delregionala utvecklingsprojekt som pågår och är på gång att starta i länet.**
Hur: Bevakas bl.a. genom beredningsgruppen NYIN, genom KSLs kontakter med Länsstyrelsen kring §37 m.m. och följs genom styrgruppen.
Förväntat resultat: Att verkningfulla projekt och insatser kommer fler kommuner till del. Att goda exempel kan spridas.
- 8) **Bereda nya ansökningar till de regionala utvecklingsmedlen § 37, i samråd med Länsstyrelsen.**
Hur: Bevaka och stimulera inflödet av ansökningar. Styrgruppen beslutar att förorda viss/-a ansökningar. Dialog med Lst om medlen och om de ansökningar som kommer fram.
Förväntat resultat: Att projekt startar som har betydelse för länet och som förväntas kunna implementeras och bli verkliga för en förbättrad integration för nyanlända.
- 9) **Bevaka, följa och eventuellt föreslå insatser kring bostadsförsörjningen.**
Hur: Deltagande i det nationella bosättningsprojektet KUB från KSL, Stockholm och Södertörn. Samråd med övriga regionala insatser på bostadsområdet.

2013-04-15

Förväntat resultat: Avvaktar övriga insatser på området.

Ensamkommande barn

10) Stödja arbetet med kvalitetssäkring av utbildning m.m. för gode män för ensamkommande barn.

Hur: KSL i dialog med Stockholms stads överförmyndarenhet

Förväntat resultat: Att samtliga gode män i Stockholms län är utbildade enligt den modell som tagits fram av projektet

Ensamkommande barn samt att nya gode män kontinuerligt genomgår utbildningen.

11) Ta fram ett förslag på kommungemensam modell för rekrytering och utbildning av samt ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare (sfv).

Hur: KSL i dialog med Stockholms stads överförmyndarenhet kring rekrytering och utbildning. Eventuellt bilda arbetsgrupp för att ta fram förslag på ersättning.

Förväntat resultat: Att en länsgemensam modell finns för rekrytering och utbildning av sfv samt för ersättning till dem.

12) Ta fram förslag på ansvarsfördelning kring avvisade ensamkommande barn.

Hur: I samråd med Länsstyrelsen och den tidigare tematiseringen.

Förväntat resultat: Att ansvarsfördelningen mellan kommun och stat blir tydlig och korrekt. Att inte statliga uppgifter hamnar i kommunens knä.

Gemensamt

13) Kunskapsspridning och implementering

Hur: Genomföra en förvaltningschefskonferens om året och två konferenser kring sakfrågor samt eventuellt ytterligare seminarier vid behov. Beskriva och sprida goda exempel. Bevaka forskning och nationella insatser.

Ta fram en kommunikationsplan/strategi för kommunikation under hösten 2013.

Förväntat resultat: Länets kommuner har kännedom om pågående arbeten på lokal, delregional, regional och nationell nivå.